



Fylkesmannen i Nordland

NORD UNIVERSITET  
Universitetsalléen 11  
8026 Bodø

Bodø, 11.05.2017

Deres ref.:  
Øivind Torslett

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):  
2011/5005  
Saksbehandler:  
Robert Helskog

## **Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Nord Universitet Fakultet for biovitenskap og akvakultur, avdeling Mørkvedbukta Kontrollnummer: 2017.005.I.FMNO**

### **Kontaktpersoner ved inspeksjonen:**

*Fra virksomheten:*  
Øivind Torslett

*Fra Fylkesmannen i Nordland:*  
Maria Larsen Seivåg

*Andre deltagere fra virksomheten:*  
Frans Almenningen  
Randi Sjøvik  
Roald Jakobsen

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i  
Nordland:*  
Torgeir Fahle  
Robert Helskog

### **Resultater fra inspeksjonen**

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Nord Universitet Fakultet for biovitenskap og akvakultur, avdeling Mørkvedbukta (Mørkvedbukta) den 20.04.2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Nordland avdekket 6 avvik og ga 3 anmerkning(er) under inspeksjonen.

#### Avvik:

- Virksomhetens rutiner for lagring, merking og oppbevaring av farlig avfall er utilstrekkelig.
- Virksomheten har ikke tilstrekkelig kunnskap om resipienten og oversikt over hvordan den påvirkes.
- Virksomheten har ikke tilstrekkelig oversikt over eget fôrforbruk.
- Virksomheten har enkelte mangler ved sin risikovurdering.
- Virksomhetens arbeid med substitusjon er ikke dokumentert skriftlig.

- Virksomheten har ikke satt målbare og dokumenterte anleggsspesifikke miljømål.

Anmerkninger:

- Virksomheten har vesentlig forbedringspotensial knyttet til sin kjemikaliebruk.
- Virksomheten bør forbedre sin oversikt over tilstanden på dieseltanker og utarbeide en plan for fremtidige tilstandskontroller.
- Beredskapsplanen for ytre miljø inneholder ikke eksterne varslingsrutiner.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

**Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift**

11.05.2017	Robert Helskog	Oddlaug Ellen Knutsen
dato	kontrollør	Seksjonsleder

Fylkesmannen i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Bodø kommune
- Mattilsynet
- Arbeidstilsynet

# 1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

## Ansvarlig enhet

<b>Navn:</b> NORD UNIVERSITET	
<b>Organisasjonsnr.:</b> 970940243	<b>Eies av:</b> Nord Universitet
<b>Bransjenr. (NACE-kode):</b> 85.421 - Undervisning ved universiteter	

## Kontrollert enhet

<b>Navn:</b> Nord Universitet Fakultet for biovitenskap og akvakultur, avdeling Mørkvedbukta	<b>Anleggsnr.:</b> 1804.0092.02
<b>Kommune:</b> Bodø	<b>Fylke:</b> Nordland
<b>Anleggsaktivitet:</b> Bløtdyr, krepsdyr og pigghuder	
<b>Tillatelse gitt:</b> 5. desember 2001	<b>Sist endret:</b> 5. desember 2001

# 2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

## Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Avfall
- Kjemikalie

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

## Definisjoner

**Avvik:** Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

**Anmerkning:** Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

**Andre forhold:** Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

# 3. Oppfølging etter inspeksjonen

Mørkvedbukta plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Mørkvedbukta innen 12. juni 2017 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik 1-3 er rettet. For retting av avvik 4-6 behøves kun en bekreftelse på at de er lukket, eventuelt en dato for når avviket skal være rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmnopost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Nordland v/Maria Larsen Seivåg.

#### **4. Vedtak om gebyr**

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 03.04.2017. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Mørkvedbukta bli ilagt et gebyr på kr 14 600,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

#### **Klageadgang**

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Nordland. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

#### **5. Offentlighet i forvaltningen**

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Nordland (jf. offentleglova).

#### **6. Avvik**

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

##### **Avvik 1**

Virksomhetens rutiner for lagring, merking og oppbevaring av farlig avfall er utilstrekkelig.

##### **Avvik fra:**

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 7 og avfallsforskriften § 11-5.

##### **Kommentarer:**

Virksomheten har ikke skriftlig oversikt over fraksjoner farlig avfall som oppstår på anlegget og har ikke rutiner for håndtering.

Det framgår av avfallsforskriften § 11-5 at farlig avfall skal oppbevares forsvarlig. Dette innebærer blant annet at alle fraksjoner skal tydelig merkes med type farlig avfall. Beholdere for avfall var ikke merket og en pose med diverse tomme spraybokser ble funnet umerket i avfallsrommet under inspeksjon. Avfallsrommet er utstyrt med sluk i gulvet som vil føre til at eventuell lekkasje av farlig avfall vil gå til det vanlige avløpet. Rommet er derfor ikke egnet for oppbevaring av farlig avfall.

#### **Avvik 2**

Virksomheten har ikke tilstrekkelig kunnskap om resipienten og oversikt over hvordan den påvirkes.

#### **Avvik fra:**

Utslippstillatelsen 5.12.2001 punkt 1.6 og fra internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 6.

#### **Kommentarer:**

Virksomheten kan ikke si med sikkerhet hvor utslippspunktet er plassert og kan derfor ikke vite hvordan resipienten påvirkes. I forkant av tilsynet oversendte Mørkvedbukta en rapport fra en MOM C-undersøkelse gjort for settefiskanlegget på nabotomten, men uten å vite plasseringen på utslippspunktet er det vanskelig å si om undersøkelsen er representativ.

#### **Avvik 3**

Virksomheten har ikke tilstrekkelig oversikt over eget fôrforbruk.

#### **Avvik fra:**

Utslippstillatelsen 5.12.2001 punkt 5.4.

#### **Kommentarer:**

I henhold til utslippstillatelsen skal årlig fôrforbruk rapporteres. Dette var et standard krav i tidligere utslippstillatelser, men vi har ikke håndhevet disse kravene i den senere tid. Oversikt over fôrforbruk er likevel påkrevd for å kunne dokumentere overholdelse av utslippstillatelsen, og er svært viktig for å vite belastningen på resipienten.

#### **Avvik 4**

Virksomheten har enkelte mangler ved sin risikovurdering.

#### **Avvik fra:**

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 6.

#### **Kommentarer:**

Håndtering av farlig avfall var ikke risikovurdert skriftlig. Se også avvik 1.

#### **Avvik 5**

Virksomhetens arbeid med substitusjon er ikke dokumentert skriftlig.

**Avvik fra:**

Produktkontrollloven § 3 a om substitusjonsplikt og internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 7.

**Kommentarer:**

Vi fikk ikke framvist konkrete substitusjonsvurderinger under tilsynet. Rutinen for å gjennomføre substitusjon var ikke tilstrekkelig fordi den åpnet for å unnlate substitusjonsvurdering i de enkelte prosjektene. Dette gjelder tilfeller der det er ansett som vanskelig å erstatte en gitt kjemikalie fordi prosjektet er replikasjon av et tidligere forsøk der det aktuelle kjemikalet er brukt. Fylkesmannen vil presisere at substitusjonsvurdering innebærer å avdekke hvilke alternativer som finnes, og vurdere å bytte dersom kjemikalet medfører fare for helse og/eller miljø. Bruksområde og egenskaper er også faktorer i denne vurderingen. Begrunnelsen for å substituere eller ikke substituere skal reflektere hvilke faktorer som er vektlagt.

**Avvik 6**

Virksomheten har ikke satt målbare og dokumenterte anleggsspesifikke miljømål.

**Avvik fra:**

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 4.

**Kommentarer:**

Virksomheten har ikke satt målbare miljømål for anlegget. Det framgår av internkontrollforskriften at det skal foreligge miljømål og at disse skal dokumenteres skriftlig. For at målet eller målene skal kunne vurderes etter en tid, jf. internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 8, må disse være målbare.

## 7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

**Anmerkning 1**

Virksomheten har vesentlig forbedringspotensial knyttet til sin kjemikaliebruk.

**Kommentarer:**

- Forbruk av kjemikalier er ikke loggført, kun estimert.
- Under tilsynet ble det funnet kjemikalier lagret i avfallsrommet.
- På kjemikalielageret kan det være fare for reaksjon mellom ulike kjemikalier ved søl eller lekkasje. Dette kunne vært løst med å oppbevare kjemikaliene på oppsamlingskar.

**Anmerkning 2**

Virksomheten bør forbedre sin oversikt over tilstanden på dieseltanker og utarbeide en plan for fremtidige tilstandskontroller.

**Kommentarer:**

Det var ikke etablert en rutine for periodisk sjekk av dieseltankene til nødaggregatene. Virksomheten har følgende navn og størrelse på tankene: Styrhuset (400 l), Pumpestasjon (400 l) og Akvahallen (300 l).

### **Anmerkning 3**

Beredskapsplanen for ytre miljø inneholder ikke eksterne varslingsrutiner.

### **Kommentarer:**

Beredskapsplanen inneholdt kun interne varslingsrutiner for ulykker knyttet til ytre miljø. Eksterne etater må tilkalles ved akutt forurensning. 110 skal alltid varsles ved slike hendelser.

## **8. Dokumentunderlag**

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- 01\_Ansatte
- 02\_Kart Bukta m Dieseltank Ensilasje Utslippspunkt
- 03\_HMS håndbok for FBA
- 04\_Risikovurdering Forskningsstasjonen miljø april 2017
- 05\_Kopi av forbruk fôr kjemi og produksjon
- 06\_Vedlikeholdslogg Nødaggregat akvahall
- 06\_Vedlikeholdslogg Nødaggregat pumpestasjon
- 06\_Vedlikeholdslogg Nødaggregat Styrhuset
- 07\_Logg ensilasje 1
- 07\_Logg ensilasje 2
- 07\_Logg nødaggregat akvahall
- 07\_Logg nødaggregat pumpestasjon
- 07\_Logg nødaggregat Styrhuset
- 09\_Ledelsens gjennomgang nov 2016
- 10\_Miljøundersøkelse i Mørkvedbukta C2015
- Handlingsplan HMS 2017
- Prosedyre for håndtering av kjemikalie og gass ved FBA
- Utdrag fra ROS analysen

## **9. Informasjon til virksomheten**

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a)

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Håndtering av farlig avfall (M284)
- Substitusjonsplikten (M104)
- Veileder om substitusjonsplikten (TA-1715)